

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De Fidei Formvlarvm Praecipve Avgvstanae Confessionis Ivstitia Et Vsv

**Bernhold, Johann Balthasar
Schifflin, Johann Sigismund**

Altorfii, [1730]

§XI.

[urn:nbn:de:bsz:31-67824](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67824)

ce dogmata legitime conseruatum, promotum, defensumque eant, iisque inuiolabilitatem addant? non aliter ab aliis Christianae ueritatis conseruandae et promovendae, omnium confessione legitimis modis differunt, quam quod publico comprehensae sint scripto; id quod certe innocuum quid est.

§. XI.

indirecto.

Fluxa rerum uarietate, hominum imprimis uitio, subinde in omni societate noui diuersique casus emergunt, & circumstantiae, quae nouas itidem & diuersas efflagitant leges atque dispositiones, quae primis & fundamentalibus superadditae, ipsas uel plenius explicant, uel pressius determinant; uno uerbo, quae primas leges distinctius ac magis determinate nouis obortis casibus applicant. Quae prouidentia si negligatur, societates discrimen confusionis, discordiae & dissolutionis mox essent subiturae, unde iustitia eiusmodi constitutionum indirecte colligitur. *Parimodo* in Ecclesia res se habet; tractu temporis uariae, hominum praecipue nouarum rerum iusto studiosorum culpa, obseruantur in ea circumstantiae, quae nouas extorquent normas; siue potius primariae normae magis distinctam & determinatam ad aduentitium Ecclesiae statum explicationem & applicationem exposcunt, ut confusionis, discordiae et dissolutionis, addo, & apud imperitiores offensionis & seductionis periculum auertatur & euitetur. Quot, quantisque Ecclesiae unio exposita sit discriminibus, uel ipsa Ecclesiastica historia quemuis abunde condocet. Certe uerus Christianorum coetus mox difflurus esset, nisi eiusmodi normae secundariae subuenirent, quae primariam, cuius phrasibus, in usum quidem uulgi sapientissime adhibitis solutioribus & diffusioribus, petulanter homines *ἀτέβως* & *ἀλόγως* abutuntur, magis presse & determinate sifterent, atque hac ratione eundem ad sentiendi loquendique unionem efficacius adstringerent. Credo formulas fidei uel hoc
etiam

etiam titulo iustas esse, quia confusionem in sentiendo & loquendo, dissensum item, & inde consecuturam Ecclesiae dissolutionem ualidissime, addo prudenter iuxta & iuste cohibeant.

§. XII.

Christianam Ecclesiam iuste porro in *sensu permissiuo* fidei Generali directo e Christianae societatis habitu. formulas praescribere, probamus *secundo*, e *singulari* prorsus, quod peculiare ipsi est, *iure*; directo itidem & indirecto modo. Directum argumentum petitur e Christiani coetus singularissima constitutione & indole. Est is a DEO per reuelatum uerbum suum, & lauacrum regenerationis, diuina Spiritus S. uirtute, quae praesentissima ipsis est, in unionem indiuisam & perennem mutui amoris iuxta ac uerae fidei, doctrinae nempe ἐν τοῖς ἱεροῖς χράμμασι comprehensae, uocata societas. Eph. IV. hic uelim attendas ad tria capita. Primo in Christiana societate requiritur expressa DEI uoluntate, unio cordis & oris in credendis & profitendis ueritatibus diuinitus reuelatis. Quare non solum Christiani homines iubentur τῷ αὐτῷ εἰσιεῖν κανόνι, Philip. III. 16. τὸ αὐτὸ φρονεῖν, Rom. XV. 5. sed et τὸ αὐτὸ λεγέειν, 1. Corinth. I. 10. ut ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ σώματι, Rom. XV. 6. glorificetur DEUS ac Pater Domini nostri Jesu Christi. In hoc coetu nefas est aliquos pati ἑτεροδιδασκαλεῖν 1. Tim. I. 3. qua uoce omne peregrinum & alienum non modo qua materiam doctrinamque ipsam, sed & formam ac proponendi modum excluditur; quam significationem innuit etiam subsequens phrasis: μὴ πρὸς ἐσχρατάς ὑψαίνοι λόγους τοῖς τῶν Χριστῶν, 1. Tim. VI. 3. immo, ut exeat eiusmodi homo ἡσῶν περὶ ζητήσεως καὶ λογομαχίας, 1. Tim. VI. 4. 1. Joh. II. 9. nec communionis locus ei detur, nisi post unam alteramue admonitionem respuerit, diuina pariter fert uoluntas. Secundo notandum loco, ueritates, ad quas conseruandas, promouendas, defendendas coit Christianorum cohors, esse ipsa τῶν Θεῶν λόγια, δυνα-